

הפורתח בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu

דרשו ד' ועוזו

קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום שלישי ב' חשון תשפ"ד | דף היומי בבלי: קידושין סה

דף היומי בהלכה: קס"ח י"ג - י"ד.

מוסר: אהבת חסד - 'וגדר המעשר' עד 'אבל להרמב"ן'.

קנין חכמה הלימוד השבועי: שער העצלות עד שער הגדיבות "כל המעלים עיניו"

רכבות אלפי ישראל מתחילים ללמוד מסכת ברכות

במסגרת העמוד היומי

לחצו כאן למיטב השיעורים מטובי מגידי השיעורים

"זה היה מחזה מפעים לראות איך הפחד
והחרדה הנוראה שלו מפני האפשרות
שייכשל חס ושלום בחילול שבת וחג"

צילום: שוקי לרר

הגאון רבי אליעזר יזטקובסקי, עם הסגולה המיוחדת של מרן הגר"י זילברשטיין שליט"א להינצל מצרות וחרון אף בשנת תשפ"ד

ומספר מרן הגר"י זילברשטיין שליט"א, שהוא מכיר בשכונת רמת אלחנן מקרים רבים של אנשים שקיבלו על עצמם להכניס שבת חצי שעה לפני הזמן, וראו ישועות גדולות. ולכן בזמן זה כשעם ישראל משווע לרחמי שמים, ומידת הדין מתוחה, זה הזמן לקבל על עצמנו להתחזק בעניין זה ולהקדים את קבלת השבת בחצי שעה, ובעז"ה נראה כולנו ישועות גדולות, יחד עם כל בית ישראל.

פחד וחרדה

ובידי הווא עובדא, שנוהג הייתי לשבת בערבי סוכות ופסח אצל מרן הגרא"ל שטיינמן, והוא היה מתקשר לתורמים לארגון 'קרן החזקת תורה', ומאחל להם חג שמח, בדרך זו הוא נתן תמיכה לארגון מתוך ידיעה שאנשים מעריכים את הטלפון הזה ובזכותו ימשיכו לתרום.

זה היה לוקח לפעמים שעות, והיה מחזה מדהים לראות את מרן זצ"ל ישוב ארבע וחמש שעות לפני החג, ושואל מה השעה

חז"ל הקדושים אומרים במסכת ראש השנה, דף טו, שבשנה שאין תוקעים בתחילתה, מריעין לה בסופה, כלומר, אם ראש השנה חל בשבת ואין תקיעת שופר ביום הראשון של ראש השנה, הדבר גורם לגזירות קשות על עם ישראל בהמשך. אומנם, מובא בספרים הקדושים, שלשבת עצמה יש כח גדול להגן על ישראל, ולכן כשחל ראש השנה בשבת, הדבר תלוי עד כמה ישראל משמרין את השבת.

ולכן קורא מרן הגאון רבי יצחק זילברשטיין שליט"א, להוסיף ולהתחזק בעניין של שמירת השבת, שהרי זה מה שמגן על עם ישראל בכל עת, ובמיוחד בשנים שתחילתן בשבת קודש. והנה כשהגיע מרן הגרא"ל שטיינמן זצ"ל לביקור בארה"ב, המתינו לו בלייקווד עשרות משפחות שביקשו את ברכתו בעניינים שונים שהיו זקוקים להם, בענייני רפואה, ילדים, שידוכים, פרנסה וכל התחומים.

מרן הגרא"ל הציע לכולם את אותה העצה - להקדים ולקבל שבת חצי שעה לפני הזמן, כסגולה לכל דבר ועניין.

שיש עוד מספיק זמן עד כניסת החג. המחזה הזה חזר על עצמו אינספור פעמים. יש עוד המון זמן! ארבע וחצי שעות! שיחת הטלפון נמשכה חצי דקה, זה היה מחזה מפעים לראות איך הפחד והחרדה הנוראה שלו מפני האפשרות שייכשל חס ושלום בחילול שבת וחג, היו כל כך טבועים בדמו. (מתוך מאמר שיפורסם אי"ה ב'לקראת שבת' השבוע)

כדי לוודא שיש לו עוד זמן ושהוא לא עומד להיכשל חלילה וחס בחילול יום טוב. רק אחרי ששמע שיש עוד ארבע וחצי שעות, הוא היה מרים את השפופרת ומקיים שיחת טלפון נוספת שלקחה אולי חצי דקה. לאחר מכן היה מניח את השפופרת מידו, וכשרצינו להתקשר למספר הבא, הוא היה שוב בודק מה השעה, כדי לוודא

כולם היו בטוחים שהצופרים האדירים הללו הופעלו על פי תקלה...

הסופר הנודע הרב יאיר ויינשטוק מתאר בצבעים עזים את סיפורו המופלא של אחיו המנוח הר"ר משה פנחס ז"ל, במלחמת יום הכיפורים

הרב יאיר ויינשטוק

אספר סיפור מרעיש שהתרחש עם אחי הר"ר משה פנחס ז"ל במלחמת יום כיפור. בעודנו שוהה בבית הכנסת בבני ברק (אחי ז"ל היה בתוך השנה ראשונה שלו והיה גר סמוך לבית תמיו הר"ר נחום שוורץ ז"ל) בתפילת יום כיפור (תשל"ד) באו לקרוא לו ואמרו לו שהוא צריך להתייצב תיכף ומיד כדי לנסוע לחזית. אולם הוא לא רצה בשום אופן לעשות כל פעולה שהיא ביום כיפור ונשאר בבית הכנסת עד לאחר תפילת מעריב במוצאי היום הקדוש.

ולמען הדור הצעיר אשר לא ידע את מאורעות הימים ההם אתאר את אשר קרה באותו יום: זה היה בצהרי יום הכיפורים תשל"ד. לפני יובל שנים בדיוק, אבא זצ"ל ששימש כידוע ושליח ציבור בבית מדרשו "בית דוד" לעלוב, ברחוב בהר"ן במאה שערים, סיים את תפילת מוסף והגיע למילים "המברך את עמו ישראל בשלום".

השעה: חמש דקות לשתיים.

בדרך כלל בשתיים הסתיימה תפילת מוסף. הנה, בעוד שניות אחדות הוא יתחיל קדיש במארש השמח של לעלוב ל"קדיש תתקבל" בימים נוראים.

הציבור כבר דרוך. כולם עומדים לפצוח בשירה. ולפתע. קול זר ומוזר, צורם ומפחיד, לגמרי לא לעניין, נישא בחלל האוויר. צפירת אזעקה! - - - ריבונו של עולם. מה לצפירה עולה ויורדת בצהרי יום כיפור? הקול הנורא הזה מטיל אימה ופחד על כולם. ברגע הראשון כולם היו בטוחים שקרתה טעות והצופרים האדירים הללו שפלשו לקדושתו של היום היחיד בשנה בו כל הארץ מושבתת כליל, הופעלו על פי תקלה.

ברגע הבא הקהל מתעשת, שרים את המנגינה המבשרת על סיום התפילה ומבטאת ביטחון שהתפילה התקבלה, אבא חוזר למקומו ומיד הכל מנסים לברר מה קרה, מדוע נשמעו האזעקות

בעיצומו של יום כיפור.

ככל שעוברות הדקות מתברר שזו לא טעות. בחור שיצא לרחוב לברר מגיע חזרה ומספר כי משהו אמר לו שבמחנה הצבאי שנלך ברחוב מלכי ישראל, ישנה תנועה ערה. ישנו גיוס כללי ורכבים צבאיים נוסעים כאילו זה יום חול. המשך התפילות עמד כבר בצילה של דאגה מקננת בלב.

במוצאי יום כיפור הולכים הביתה ושומעים את ראשי המדינה מכריזים בקול שמנסה לשדר עוצמה אבל אוזן חדה קלטה את ההיסטוריה הקלה, את הדאגה העמוקה. בלילה השנינה מוטרדת. האם חיינו בטוחים או חלילה...

כך נזרק עם ישראל בכל הארץ למלחמת פתע. ברגע אחד. ונחזור לסיפור של אחי. אבי מורי זצ"ל ואני שאבלח"א חזרנו כאמור מבית המדרש בית דוד בבהר"ן במוצאי היום הקדוש כשהכל כבר מודאגים ומבוהלים מהמלחמה שפרצה בעיצומו של היום הקדוש, אך נכנסנו הביתה ומיד צלצל הטלפון ואחי ר' משה פנחס היה על הקו ואמר לאבי שהוא צריך ללכת לחזית ואינו יודע מה לעשות, כי אינו רוצה ללכת בשום פנים ואופן בלי לקבל את ברכת הרבי הברכה משה זיע"א.

אבי אמר לו: אל תתפעל מאף אחד, תלך לרחוב רבי עקיבא 65, תעלה לקומה השלישית לביתו של הרבי, תדפוק על הדלת ותבקש ברכה מהרבי, ותאמר לו שאינך הולך לשום מקום בלי לקבל את ברכתו.

אחי לא איחר לעשות ככל אשר אמר לו אבי, ואמנם הרבי זיע"א קיבלו במאור פנים ובחיבה יתרה ולא רק שברכו שישוב לחיים ולשלום מן המלחמה, אלא נתן לו מטבע לשמירה ואמר לו שידביק דבק על המטבע ויקשור אותו ב'בענדל' (שרוך) ואת הבענדל יכרוך סביב צווארו ואמר לו "היזהר והישמר שלא תוריד המטבע ממך לא ביום ולא בלילה עד שתחזור לשלום הביתה בסוף המלחמה".

שאתם רקדתם עם התורה אנחנו רקדנו עם מלאך המוות. (ולאחר 50 שנה הביטוי הזה קיבל משמעות חדשה ונוראה ביום שמחת תורה תשפ"ד) זה היה היום הקשה ביותר במלחמה כאשר לרגע המצרים לא הפסיקו להפציץ אותנו ובאותו יום נהרגו הרבה נפשות מישראל וכמה פעמים הייתי בטוח שלא אצא מכאן בחיים".

אולם ברחמי שמים יצא בשלום מבין שיני אריות, ולאחר ששב לשלום לביתו נסע מיד אל הרבי זיע"א שקבלו בשמחה רבה והאציל לו שוב את ברכתיו הקדושות שאמנם עשו פרי הן בגשמיות והן ברוחניות.

(‘אהל מועד’ לעלוב, בראשית תשפ"ד)

עוד באותו לילה נשלח לתוך עומק מדבר סיני שהיה נתון להתקפות הצבא המצרי ונכנס ממש לתוך לוע הארי והיה נתון להפגזות קשות יחד עם חבריו, וראה זה פלא: כעין יד נעלמה סוככה עליו לאורך כל המלחמה באופן בלתי מוסבר.

הוא סיפר לאבי לאחר מכן כהאי לישנא: הכדורים והפגזים של המצרים שרקו סביבי כל העת, החברים שלי מימין ומשמאל נפגעו ונפצעו מי פחות ומי יותר, והרבה מהם נהרגו בהפגזות הקשות. פעם אחת פגע פגז בכלי הרכב שבו ישבתי פגיעה ישירה, כולם נפגעו סביב, כמה נהרגו והשאר נפצעו קשה וקל, היחידי שלא נשרט אפילו שריטה קטנה הייתי אני ואין לי ספק שהיה זה בזכות הברכה של הרבי והמטבע לשמירה שנתן לי. ואף הוסיף ואמר לו ביטוי מחריד "ביום שמחת תורה בשעה

לבסוף ניגשו תלמידיו של ראש הישיבה, והציגו בפניו את הראיות המוצקות שהנה הגיעה מלחמת גוג ומגוג, ומה רבינו אומר על כך

הגאון רבי משה סחייק בעל 'מוזקנים אתבונן', עם צרור עובדות מיוחדות מומרן הגראי"ל שטיינמן - בהתאמה לרגל המצב הביטחוני בארה"ק

הדברים תלויים בנו, ולא במה שהם עושים או את מי שהם ממנים, [וק"ו שאין להתייחס לגימטריות].

פעם אחת נכנס אל ראש הישיבה אחד מחברי הכנסת החרדים שעקב תפקידו נכנס עם מאבטח. אותו מאבטח למרות שהיה רחוק מכל עניני התורה והמצוות, הרגיש התפעלות מ"הקודש" - מהאווירה הקדושה שראה, ורצה ברכה.

ניגש אליו ואמר שהוא שומר של החבר כנסת ורוצה ברכה, אמר לו רבינו: ומי שומר עליך?! ובנוסף מה אתה חושב שאתה שומר עליו?! [על השר] דע שלא אתה שומר עליו, ואם ה' ירצה שום דבר שתעשה לא יועיל! הדברים עשו רושם רב על המאבטח, ואמר לו, אכן הרב צודק הקב"ה שומר עלי ועליו. אמר לו: אם כך בסדר, רק שלא תחשוב שאתה הוא השומר עליו. ונתן לו את ברכתו

וכן בפעם אחרת היה איזה ענין טובת העיר בני ברק וביקשו שבכירי המשטרה יבואו לבקר אצל ראש הישיבה, וכשרצו להשתבח במעשיהם ואמרו שהם משתדלים לשמור גם על העיר בני ברק [דהיינו למרות שבני ברק היא עיר יחודית בעולם שיש בה ציבור כה גדול ואין בה אף תחנת משטרה, בכל זאת

בשנת תשס"ט בחרו בארצות הברית לראשונה נשיא מבני חם [אובמה שמו], ואנשים רבים חרדו מהבאות, היות וצצו "מחשבי קיצים" רבים כפטריות אחרי הגשם, והראו חישובים שמתוכם ראו שאותו נשיא והמצב בו שעל הממלכה החזקה מבני אדם מולך אדם מבני חם, ראייה שמלחמת גוג ומגוג קרובה, וגם הביאו פסוקים כגון יחזקאל [ל"ח פס' ב'-ג'], "הנני אליך גוג נשיא ראש מְשֹׁך וְתִבֵּל" שהגימטריא שלהם אותו נשיא.

הדבר פשה בכל שכבות הציבור, אמנם כל אחד התייחס לכך לפי דרגתו, אם בתור דבר מאיים או רק כידיעה קלושה, אולם לא נתנו את הדעת לברר על עצם הדבר, והתייחסו לכך בתור ידיעה ברורה, וכלל אף אחד לא העלה דעתו לשאול אם הדבר נכון או עורבא פרח.

לבסוף ניגשו תלמידיו של ראש הישיבה, מרן הגראי"ל שטיינמן זצ"ל, בדחילו ורחימו [שהרי כאמור עד אז אף אחד לא העיז לשאול מתוך שהיה "ברור" לכולם ה"צדק" באותן ספקולציות] ושאלוהו על המושל החדש מבני חם, וסיפרו לו על הראיות "המוצקות" שהוא גוג או שהוא מגוג וכו', וכו', ומה רבינו אומר על כך.

וגם כאן למדנו שיעור בהסתכלות נכונה על המאורעות, שמיידיית ביטל את הדבר מכל וכל בלי שום מקום למחשבה ודיון. ואמר, הקול קול יעקב, הכל תלוי בנו, אם לומדים היטב ועושים רצונו של מקום כל הגימטריות וכל החשבונות מתבטלים.

וגם שהיו כולם מאוחדים בחבורה אחת, לא יכלו לעמוד בפני דבריו ושלא להודות להם\$, ואמרו: אכן הרב צודק הקב"ה שומר עלינו, והוא זה שמאפשר לנו לשמור עליכם.
(ביטחון ואמונה' להג"ר משה סחייק שליט"א, פרק שביעי)

אמרו ששולחים שוטרים ממרחבים אחרים על מנת לשמור על התושבים] ואמרו כשאתם ישנים בשלוח ושוכבים במיטותיכם אנו שומרים עליכם.
אמר להם: ומי שומר עליכם?
כיוון שאמר להם רבינו בצורה כה מוחשית, למרות כל גאוותם

מדוע הפסיק מרן הגראי"ל לתבל את תפוחי האדמה במלח?

צורך סיפורי מלחמה מאת רבותינו גדולי הדורות

יהיה?"
ובפנותו אל הבחורים הצעירים אמר: "אתם מסתכלים עליהם בתור 'חיילים', אבל באמת הם ילדים צעירים, ולכל אחד מהם ישנה אמא כואבת. אוי, מה יהיה?..."
אחר כך הוסיף מרן בביקורת גלויה: "הכל תוצאה של גאוותם של אלו שהחליטו על דעת עצמם להיכנס ולהילחם. הלא כשעם ישראל היה בתפארתו, היו נמלכים לפני כל מלחמה עם האורים ותומים והסנהדרין, ואילו כאן, אנשים לוקחים בגאוותם על כתפיהם כזו הכרעה..."
(במחיצתם" ח"א עמו' 318)

מרן הגאון רבי אהרן לייב שטינמן זצ"ל נסע בבחרותו לשווייץ כדי להיפטר מהצבא, היה איתו נכד של מרן הגר"ח זצ"ל שקראו לו הרב גליקסון, ולא יכל להתרגל לצורת החיים בשווייץ, וכשפרצה המלחמה החליט שלא להשאיר את הוריו הזקנים לבד, וחזר לבריסק ונהרג עם כולם.
מרן הגראי"ל זצ"ל הצטער מאד על פטירתו, ומאז הפסיק להניח מלח במאכל של תפוחי האדמה. (קונטרס "אדם גדול הוא ושמח במצוות" עמו' קצ"ו)

סיפר הגאון רבי שרגא שטינמן שליט"א: בשנת תשכ"ז למדתי בפוניבז', אותה תקופה היתה המלחמה המכונה "ששת הימים", כשבאתי הביתה מאוחר הבחנתי שאבי מרן זצ"ל אינו ישן כרגיל על המיטה אלא על הארץ.
באותה תקופה שמעתי שאמר למישהו: "איך אפשר לישון כרגיל בזמן שבחורי ישראל מתים, ומלאך המוות מסתובב". זה היה ההקדגש שלו.
(כאיל תערוג"ו פרשת כי תצא תשע"ז)
מתוך 'אוצר פנינים ועובדות' - חלק ג

מסופר על מרן ה"חפץ חיים" זצ"ל שבימי מלחמת העולם הראשונה, באחת הלילות, התעוררה אשתו משנתה, ולתדהמתה המרובה היא מבחינה כי בעלה איננו במיטתו, מיד היא נחפזת לחפשו, ומוצאת אותו כשהוא ישן על גבי ספסל וידיו תחת מראשותיו. לשאלתה על שום מה עזב את מיטתו הרכה ושכב על הספסל הקשה, השיב: "אחינו בני ישראל הפליטים מתגלגלים בחוצות ונאנקים מרעב ומקור, ובנינו הצעירים שוכבים בחפירות בחזית המלחמה והמוות מרחף נגד פניהם, ואיך יערב לי לישון על מיטתי במנוחה וברוחה?".
(החפץ חיים חייו ופעלו" עמו' ש"צ)

סיפר ראש ישיבת חברון מרן הגאון רבי יחזקאל סרנא זצ"ל, כי בזמן המלחמה הטורקית באו לפני הגאב"ד דקובנא מרן הגאון רבי יצחק אלחנן ספקטור זצ"ל, משלחת של נשים - אלמנות חיות - אשר בעליהן נלקחו לשדה הקרב, ובכו לפניו מתוך חששם לרוע עתידם...
יצא, אפוא, הגאב"ד דקובנא אליהן, ובכה אף הוא עמהן יחד, עד שלפתע פתח פיו וקרא לאמר: "מבטיחני לכן שכולם יחזרו!" וכך הוה. איש מכל יוצאי הצבא לא נעדר.
ואמרת - סיים הגר"י סרנא זצ"ל - שה"מופת" לא היה בקיום ברכתו והבטחתו של רבי יצחק אלחנן, אלא בבכיותו של אותו צדיק, שחש בעצמו בכל לבו בכאבם של נשות ישראל עד כדי בכיה, וכשצדיק שכזה גוזר, כבר אין פלא שגזירתו מתקיימת.
(שמוש חכמים" עמו' פ' - בעריכת הרב אשר ברגמן)
בעת מלחמת לבנון הראשונה, כאשר מדי יום נפלו חללים בשדה הקרב, עמדו תלמידים ושוחחו בלימוד עם מרן הגאון רבי אלעזר מנחם מן שך זצ"ל.
באמצע השיחה הפסיק מרן, והחל לקונן כשעיניו זולגות דמעות: "מה יהיה? מה יהיה? כל יום נופלים קרבנות יהודים. מה

קידושין דף ס"ה

במה שונים עדים זוממים משני רוצחים שהרגו אדם אחד ופטורים?

על פי שנים עדים

והלא כל אחד מהעדים רצה להרוג רק חצי נפש, שכן רק בצירוף שני העדים היה הנידון נהרג, ובמה עדיפים שני עדים שרוצים להרוג אדם בעדותם - שהם נהרגים, משני רוצחים שמכים אדם במקל - שהם פטורים משום שכל אחד הרג רק חצי נפש? ותירצו הגרא"ל שטיינמן והגר"פ שיינברג: חיובו של רוצח הוא עבור מעשה הרציחה, והואיל וכל אחד מהשניים עשה רק חצי מעשה רציחה, לכן שניהם פטורים. מה שאין כן עדים זוממים נהרגים על מזימתם להרוג, והואיל וכל אחד מן העדים זמם מזימה שלימה להרוג, לכן שניהם נהרגים.

(כאיל תערוג)

על פי שנים עדים או שלשה עדים יומת המת לא יומת על פי עד אחד (דברים יז).
מובא בגמרא בסנהדרין (עח.) תנו רבנן: הכוהו עשרה בני אדם בעשרה מקלות ומת, בין בבת אחת בין בזה אחר זה - פטורין. רבי יהודה בן בתירא אומר: בזה אחר זה האחרון חייב, מפני שקירב את מיתתו. אמר רבי יוחנן: ושניהם מקרא אחד דרשו: 'ואיש כי יכה כל נפש אדם'. רבנן סברי: 'כל נפש' - עד דאיכא כל נפש, ורבי יהודה בן בתירא סבר: 'כל נפש' - כל דהוא נפש.
וכתב בספר מרפסין איגרא (ח"א עמ' רצז): קשה: לפי זה, כיצד הורגים עדים זוממים שהעידו על אדם שהוא חייב מיתה,

לפתוח את היום בטוב...

הצטרף אלינו וקבל את המייל היומי של 'דרשו'
'הפוח בכל יום' לתיבת המייל שלך

ככה מתחילים יום טוב במיוחד

סיפורים • חיזוקים • הלכה יומית • כתבות וראיונות • פרשת שבוע

להצטרפות נא שלחו מייל לכתובת

dirshu@dirshu.co.il

האוכל כמות גדולה של חביתיות עבות ('פנקייקס') - מה יברך עליהן?

להכנת חביתיות עבות, המכונות 'פנקייקס' - לכל הדעות אינה נחשבת כ'פת' לאחר בישולה או טיגונה.

ואפייה על גבי מחבת או בסיר ללא נוזלים, נחשבת כאפייה לכל דבר; וכפי שלמדנו, אף אם מרחו מעט שמן על הכלי כדי שהמאכל לא ישרף, אין זה נחשב לטיגון.

[שו"ע קסח, יג-יד, ומשנ"ב עח רפז; וראה שו"ע שם, טו, משנ"ב פח, וביה"ל ד"ה קמח]

כפי שלמדנו, הפוסקים נחלקו בנוגע לבצק שבושל או טוגן, אם הוא נחשב כ'פת'. ואם אין 'כזית' באחת מהחתיכות שאוכל, או שאין למאכל 'תואר לחם' - לכל הדעות אינו נחשב כפת, וברכתו 'מזונות' ללא הגבלת כמות.

במה דברים אמורים? בבצק, שבליילתו מוצקה; אבל בלילה נוזלית - כגון הבלילה המשמשת להכנת חביתיות ל'בלינצ'ס', או

מה מברכים על סופגניות העשויות מקמח וממים?

הפוסקים אם דינו כבצק שבושל במים, או טוגן בכמות מועטה יותר של שמן - שלגביו נחלקו הפוסקים אם נחשב כפת, כאמור לעיל - או שדינו כפת הבאה בכיסנין, אשר לכל הדעות ברכתה 'מזונות', כל עוד לא נאכלה בכמות של 'קביעות סעודה'. ונדון זה, מצוי בסופגניות שטוגנו בשמן עמוק.

[משנ"ב קסח, פה, וביה"ל יג, ד"ה וכל; בו"מ דרשו, 65]

כפי שלמדנו בעבר, בצק שנלוש בשמן, דבש, ביצים, וכדומה, נחשב כ'פת הבאה בכיסנין', שברכתה 'מזונות' ועל המחיה, כל עוד לא אוכלים ממנה כמות של 'קביעות סעודה'. ולדעת הרמ"א, אינו נחשב כפת הבאה בכיסנין, אלא כאשר טעם השמן, או המרכיב האחר בתערובת, ניכר היטב (ראה במקורות).

ובצק מקמח וממים, אשר טוגן בכמות רבה של שמן - נחלקו

מה מברכים על 'קוגל אטריות'?

הבאה בכיסנין, ואם אוכלים ממנו כמות של קביעות סעודה, הוא טעון נטילת ידים, ברכת 'המוציא' וברכת המזון. ויש שהסתפקו בדבר, שמא הקוגל נחשב כפת ממש; ויש מהם שכתב, שאם אכל ממנו כדי שביעה - שאז חיוב ברכת המזון הוא מדאורייתא - צריך לברך ברכת המזון מספק.

[בו"מ דרשו קסח, 66]

'קוגל אטריות' שנאפה בתנור, או בסיר עם מעט שמן - יש אומרים, שברכתו 'מזונות' אף כשאוכלים ממנו בכמות של 'קביעות סעודה', משום שהאטריות מתבשלות לפני אפיית הקוגל. ומסיבה זו, נהגו רבים לקדש בשבת בבוקר דווקא על קוגל אטריות, ולא על מיני מזונות, שהם 'פת הבאה בכיסנין', כדי להימנע מספק של קביעות סעודה.

ויש אומרים, שמאחר והקוגל נאפה לאחר הבישול, דינו כפת

* בצק שבושל במים או טוגן בשמן - יש אומרים, שנחשב כתבשיל; ויש אומרים, שכל בצק שלאחר גמר הכנתו למאכל יש לו 'תואר לחם', דינו כ'פת', או כ'פת הבאה בכיסנין'. וירא שמים יחמיר, ואם מדובר במאכל העשוי מקמח ומים, או שאוכל ממנו בכמות של 'קביעות סעודה', יאכלנו רק בתוך סעודת פת; ואם מדובר במאכל המשמש כקינוח וכדומה, יש לכוון לפוטרו בברכת 'המוציא'.

* החייב בברכת 'על המחיה', 'על הגפן', או 'על העץ' על תמרים, וטעה ובירך ברכת המזון, יצא ידי חובתו. והחייב בברכת המזון, וטעה ובירך על המחיה, חייב לשוב ולברך ברכת המזון.

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

מה קדוש יותר: ספר מודפס של חמשה חומשי תורה או נביא הכתוב על גבי קלף?

התורה - 'מעיל', 'מטפחת', וכיוצא בהם. ד. ספרי נביאים וכתובים מודפסים. ה. ספרי נביאים וכתובים הכתובים על גבי קלף כספר תורה, וספר מודפס הכולל את כל חמשה חומשי תורה. ו. חומש הכתוב בפני עצמו על גבי קלף כספר תורה, כפי שהיה מצוי בעבר, וספר תורה פסול. ז. ספר תורה.

[שו"ע קנג, א-ב, ומשנ"ב ה-ו; בו"מ דרשו, 6 ו-9; וראה שם, 11]

אסור להשתמש בחפץ קדושה לצורך קדושה הפחותה מקדושתו של החפץ, או לרכוש בדמיו חפץ שקדושתו פחותה. בגמרא ובדברי הפוסקים נמנו חפצי הקדושה המצויים בשבע מדרגות של קדושה, וזהו סדרם מן הקל אל החמור: א. בית כנסת. ב. בית מדרש וארון הקודש (ויש שמסתפק אם קדושת בית המדרש חמורה כשל ארון הקודש). ג. הכיסויים השונים לספר

* תוכנית יומית מענייני דיומא
בהגשת הרב אברהם פוקס

* מידע כולל לנבחני דרשו על מועדי
המבחנים מסלולי הלימוד ועוד

* שיעורים על הדף היומי
הירושלמי בעברית ובאידיש

* שיעורי משנה ברורה לפי
סדר דף היומי בהלכה

* שיעורים על הדף היומי ועל כל
הש"ס ממבחר מגידי השיעורים

* שיעורים מבוארים בעיון לביאורי
תוס' על פי סדר הדף היומי

הכל במקום אחד

קו השיעורים של 'דרשו' 4992* או 077-2222-666